

Overzicht MVO-standpunten Politieke Partijen

Hieronder een overzicht van MVO standpunten van de acht grootste politieke partijen. Gekeken is naar de standpunten rond de hoofdprioriteiten van het MVO Platform, alsmede een aantal andere veel genoemde onderwerpen, zoals belastingmaatregelen en de financiële sector, voor zover die in de verkiezingsprogramma's in verband gebracht worden met MVO of duurzaamheid. De formulering van de standpunten is dichtbij de letterlijke tekst van het programma gebleven maar wel in ingekorte vorm. Bij GroenLinks en Christen Unie is de tekst aanzienlijk ingekort, deze partijen zijn het meest uitgebreid en specifiek in hun programma's. Bij de partijen VVD en PVV komt MVO als zodanig niet in het verkiezingsprogramma voor. Bij deze partijen, alsmede bij het CDA zijn tussen vierkante haken, enkele standpunten opgenomen die wel van invloed zijn op MVO, maar door de partijen zelf niet in dat kader zijn geplaatst.

Thema \ Partij	PvdA	VVD	CDA	PVV
MVO algemeen	Bedrijfsleven speelt belangrijke rol in bevordering van duurzaamheid en ontwikkeling in ontwikkelingslanden. Voorlopers aanmoedigen en achterblijvers aansporen met combinatie van positieve prikkels, sancties en regelgeving.	Geen vermelding [Minder regeldruk]	Bovenwettelijk; het primaat ligt bij ondernemingen zelf. Overheid stimuleert door duurzaam inkopen. [Problemen oplossen door convenanten, niet door regelgeving]	Geen vermelding [minder regels en minder controles voor bedrijven]
Ketenverantwoordelijkheid	Verder op de weg van duurzaam handelen door verduurzaming van ketens en certificering van producten.	--	--	--
Transparantie	Bedrijven moeten meer inzicht geven in de relatie moederbedrijf en dochterbedrijven in jaarverslagen.	--	--	--
Aansprakelijkheid bij maatschappelijk onverantwoord ondernemen	Uitbreiding van mogelijkheden om extraterritoriale schendingen van mensenrechten door Nederlandse bedrijven (zoals dwangarbeid of kinderarbeid) strafrechtelijk te vervolgen. Rechtsbijstandfonds voor benadeelden van investeringen van bedrijven oprichten.	--	--	--
(Duurzaam) inkopen en aanbesteden	Continuering duurzame inkoop van overheden.	[Minder voorwaarden bij kleine aanbestedingen]	Overheid stimuleert MVO door duurzaam inkopen.	--
Belasting in relatie tot MVO en duurzaamheid	Groene belastingen volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Groene belastingen volgens het principe 'de vervuiler betaalt'.	[tegen belastingen die het economisch verkeer hinderen]	Hogere belasting op milieuvriendelijk gedrag bedrijven. [maar ook: vereenvoudigd belastingstelsel gericht op ondernemerschap]	[Geen CO2 belasting]
Corporate governance In relatie tot MVO	--	--	Governancemodel moet rekening houden met alle belanghebbenden. [maar ook: zelfregulering.]	--
Financiële sector en MVO	Vergroten transparantie	--	[zelfregulering]	--

Thema \ Partij	D66	SP	GroenLinks	Christen Unie
MVO algemeen	Certificering van bedrijven op het gebied van duurzaamheid en MVO	Geen vermelding	De overheid ondersteunt "op alle mogelijke manieren" MVO. Zij gaat duurzaam inkopen en groen aanbesteden. Zij verleent snel vergunningen aan groene initiatieven van burgers en bedrijven.	De overheid spant zich in om verantwoorde producten en diensten een kans op de markt te geven. Indien noodzakelijk ook wettelijke kaders.
Ketenverantwoordelijkheid	Europees beleid voor 'schonere' ketens. Nederland een voortrekkersrol in verduurzamen bepaalde ketens (soja, hout)	Bedrijven die overheidssubsidie willen ontvangen, moeten <i>arbeidsrechten in het buitenland</i> respecteren. Door geen gebruik te maken van dwangarbeid en vakbonden te respecteren.	Zie hieronder.	Codes betreffende (internationale) zorgplicht van bedrijven. Wettelijke regelgeving van deze zorgplicht als een sector achterblijft. Bedrijven stellen bij schendingen in de productieketen verbeterplan op. Boetes opleggen als Nederlandse bedrijven (of hun eerste toeleverancier) die subsidie ontvangen, gebruikmaken van kinder- en dwangarbeid.
Transparantie	Verplichte productinformatie m.b.t. milieu en dierenwelzijn voor consumenten.	--	Grote bedrijven verplicht tot jaarlijkse rapportage over prestaties op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen en milieu. Wet openbaarheid productie en ketens t.b.v. consumenten (Informatie over mensenrechten, milieubelasting, arbeid)	Rapportageverplichting MVO conform geaccepteerde internationale richtlijnen en opgenomen in modelgedragscodes. De geschiedenis van de producten op het gebied van duurzaamheid en sociale impact traceerbaar en zichtbaar maken, zodat de consument een eerlijke keuze kan maken
Aansprakelijkheid bij maatschappelijk onverantwoord ondernemen	--	Aansprakelijkheid Nederlandse bedrijven voor betrokkenheid bij misstanden in het buitenland. Civiele aansprakelijkheid voor bestuurders uitgebreid	Multinationals aansprakelijk stellen voor overtredingen van internationale normen door buitenlandse dochters en toeleveranciers. Nederland zet zich in voor nieuwe, bindende internationale normen voor bescherming van biodiversiteit en dierenwelzijn.	Rechtsbijstandfonds oprichten voor juridische kosten van mensen die op een of andere manier gedupeerd zijn door onverantwoord ondernemen van een bedrijf.
(Duurzaam) inkopen en aanbesteden	Inkoopbeleid moet Innovatie stimuleren.	--	Overheid geeft goede voorbeeld door te kiezen voor producten met keurmerken als <i>Fairtrade, Forest Stewardship Council, Marine Stewardship Council</i> en <i>EKO</i> of met betrouwbare certificeringssystemen.	Een agentschap Duurzaam Inkopen.
Belasting in relatie tot MVO	Hogere belasting op (milieu) belastende producten zoals vlees.	Geen belastingprivileges voor multinationals. Internationale samenwerking ter voorkoming van concurrentie op belastingcondities. Belastingafdracht multinationals in ontwikkelingslanden.	Nederland geen belastingparadijs voor multinationals. Belastingafdracht multinationals in ontwikkelingslanden. Vergroening belastingstelsel: milieubelasting op uitstoot broeikasgassen bedrijven.	Onderzoek naar mogelijkheden om fiscale instrumenten, accijnzen, schaarsterechten in te zetten om MVO te stimuleren.
Corporate governance In relatie tot MVO	--	Minder macht voor aandeelhouders en meer macht voor werknemers	Zeggenschap werknemers versterkt: minimaal 1/3 van Raad van Commissarissen gekozen door de werknemers.	--
Financiële sector en MVO	--	--	De overheid richt een groene investeringsbank op en stelt eisen aan banken waarmee zij zaken doet. Bindende code voor maatschappelijk verantwoord bankieren.	--